

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ, ԳԻԾԵՐ ԽՈՐԷՆ ՎԵՀԱՓԱՌԻ

Խորէն Ա. Վեհափառ Հայրապետը վախճանեցաւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական Աթոռի գահակալ ընտրութենէն մօտ 20 տարի՝ իսկ Միաբանութեան յարկէն ներս իր մուտքէն 62 տարի ետք։ Տարօրինակ զուգահիշարժեամբ, Վեհափառը իր աչքերը կը փակէր իր անուանակոչութեան տօնի (տօն Սրբոց Վարդանանց) նախօրեակին։

Աւագանի անուեով՝ Մեսրոպ Բարոյեան, ծնած է 24 Նոյեմբեր 1914ին, Նիկոսիոյ մէջ, Կիպրոս, համեստ ընտանիքի մը մէջ։

Նախնական ուսումը ստացած է Նիկոսիոյ Մելիքեան վարժարանին մէջ։

1931ի Հոկտեմբերին եկած է Անթիլիաս, իրրեւ Դպրեվանքի սան, եւ այդ օրերէն սկսեալ մտերիմը եղած է Երջանկայիշատակ Զարեհ Կաթողիկոսին։

1935ի Մայիսին ձեռնադրուած է սարկաւազ, իսկ 1937ի Մայիսին՝ կուսակրօն քահանայ՝ Կաթ. Փոխանորդ Պետրոս Արքեպս. Սարաճանէ (յետագային Կաթողիկոս)։ Վեհարանէն ներս անցուցած իր հինգ տարիներու ընթացքին, վարած է զանազան պաշտօններ, ինչպէս Դիւանապետ, եւ Փոխ-Տեսուչ եւ ուսուցիչ Դպրեվանոց։

1942ին ընտրուած է ձէգիբէի Թեմի Սուրբնորդական Փոխանորդ, ուր մնացած է մինչեւ 1947ի Փետրուար ամիսը, երբ Երջանկայիշատակ Դարեգին Յովսէփեանց Կաթ. ղիկոսէն ձեռնադրուելով եպիսկոպոս՝ ստանձնած է Մայրավանքի Դրան Եպիսկոպոսի պաշտօնը։ Իսկ 1951ին, Լիբանանի Ազգ. Գաւառական Ժողովին կողմէ միաձայնութեամբ ընտրուած է Լիբանանահայութեան Առաջնորդ, 12 տարիներ շարունակ ձեռնհասութեամբ վարելով պատասխանատու այդ պաշտօնը։

1955ի Հոկտեմբերին, չորս ամիսներու համար ընտրուած է Կաթողիկոսական Տեղապահ եւ զետին պատրաստած Զարեհ Սրբազանի կաթողիկոսական ընտրութեան։ 1963ի Փետրուարին, Երանշնորհ Վեհի անժամանակ վախճանումէն ետք, կրկին անգամ ընտրուած է Տեղապահ, իսկ նոյն տարւոյ Մայիսի 5ին՝ Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ՝ Պատգամաւորական Ժողովին կողմէ։ Օժուր ընդունած է Մայիսի 12ին։

Նոյն տարւոյ Հոկտեմբերի 26ին, Սուրբ Աթոռոյ Գահակալ Ամեն. Տ. Եղիշէ Բ. Պատրիարքի հրաւերով եւ կարգադրութեամբ, կու գայ Երուսաղէմ եւ օրերս հոս գրտնըւող Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգէն Ա.ի հետ ողբագուրուելով՝ նոր էջ մը կը բանայ էջմիածին-Անթիլիաս յարաբերութեանց մէջ։

1977ի Մայիսին, շարունակական իր անհանգստութեան պատճառաւ Աթոռակիցի մը պէտքը զգալով, իր յանձնարարութեամբ Պատգ. Ժողովը ընտրած է Դարեգին Արքեպս. Սարգիսեանը բարձր այդ պաշտօնին։

Հանգուցեալը իր տարած շինարարական աշխատանքներուն համար 1955ին ՇիւնԱՐՍՐ տիպոգրք ստացած է Ազգային Գաւառական Ժողովէն։ Արժանացած է նաեւ բազմաթիւ շքանշաններու, թէ՛ Լիբանանի եւ թէ՛ այլ պետութեանց (Յորդանան, Յունաստան, Ֆրանսա) Թագաւորներու կամ նախագահներու կողմէ։

Հանգուցեալը բացառիկ սիրով մը կապուած էր երուսաղէմի Ս. Աթոռին։ Ատոր գերագոյն ապացոյցը տուաւ 1946ի քաղաքական տխուր դէպքերուն, երբ, արհամարհելով ամէն զժողովրդին, երկիցս եկաւ Սուրբ Գաղաթ, հասցնելու Լիբանանի մեր հարազատներուն քաղցուցիչ վանքին եւ անոր պարիսպներուն ապաւինած կարօտեալ ու աղէտահար մեր ժողովուրդին։ Իսկ 1951ի Մայիսին, Ս. Յարութեան Տաճարէն ներս կատարեց ձեռնադրութիւնը 5 արեղաներու (Տ. Զաւէն, Տ. Անուշաւան, Տ. Վարուժան, Տ. Կիրեղ եւ Տ. Օշական)։